



МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ“ – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА “МЕДИКО-ДИАГНОСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ”

ТЕЗИСИ НА ПРАКТИЧЕСКО УПРАЖНЕНИЕ № 9

ЗА РЕДОВНО ЗАНЯТИЕ И САМОСТОЯТЕЛНА ДИСТАНЦИОННА ПОДГОТОВКА ПО

„УЧЕБНА КЛИНИЧНА ПРАКТИКА”

ЗА СТУДЕНТИ ОТ МУ – ПЛЕВЕН, РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ, СПЕЦИАЛНОСТ

„РЕНТГЕНОВ ЛАБОРАНТ”

**ТЕМА: „ОРИЕНТИРИ ЗА КАЧЕСТВЕН РЕНТГЕНОВ ОБРАЗ ОТ КОНТРАСТНИ
ИЗСЛЕДВАНИЯ.”**

Гр. Плевен

2019 год.

**Учебна база – Отделение „Образна диагностика“
Тематична единица - седмица № 9**

Тема: „ОРИЕНТИРИ ЗА КАЧЕСТВЕН РЕНТГЕНОВ ОБРАЗ ОТ КОНТРАСТНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“

I. Теоретична постановка на учебно-практическото занятие.

Поради близката си плътност, някои тъкани, органи и системи налагат изследването им да се извърши с въвеждането на контрастна материя по различни пътища – перорално или парентерално, която да ги отдиференцира от другите съседни и близки по анатомичен строеж тъкани. Изследванията се извършват с цел откриване на патологични процеси и изменения от морфологичен, а при някои и функционален характер. Диагностиката на храносмилателната и отделителната система се извършват според план и част от тях налагат предварителна подготовка, без която изследванията биха били опорочени. Получените рентгенографии трябва да отговарят на изискванията за качествен рентгенов образ, дадени по-долу.

II. Изисквания за качество при обработка на рентгенографии при контрастни изследвания на храносмилателна система и жлъчно-чернодробна област

1. Храносмилателна система

Рентгеновото изследване на храносмилателната система обхваща органите последователно от фаринкса до дебелото черво и се извършва с 1 - 4 опаковки бариев сулфат (в зависимост от обекта на изследване), разтворена в съответното количество вода. Изключение са пациентите със съмнение или с доказана перфорация и изгаряне от корозивни отрови – тогава използваната контрастна материя е ВЙКМ. Едно от важните изисквания е пациентът да бъде гладен и жаден.

- След изпиването на няколко глътки от контрастната материя се проследява хранопроводът.
- За изследване на стомаха и доуденума се изпива цялото количество бариева каша, респективно ВЙКМ, като изследването се провежда в право и легнало положение на пациента, а също и в положение Тренделенбург.
- На третия час след изпиването на контрастната материя се проследява нейното преминаване през тънките черва, а на 8-ия и 12-ия час – изпълването на дебелото черво. Изследването е графично – извършване на обзорни рентгенографии на корем.
- При прием на контрастната материя през устата изследването се нарича пасаж, а при ретроградно изпълване на дебелото черво – иригография.
- Обработката на образите при контрастното изследване на храносмилателна система изисква на всяка рентгенография да бъдат добре очертани участъците, през които в момента преминава контраста.

2. Жлъчно-чернодробна област

- Жлъчният мехур да бъде в средата на филма;

- Прешлените на гръбначния стълб да са добре проявени;
- В долната част на филма се набелязва *crista iliaca*, а в горната – 12, 11 и 10 ребро.

III. Изисквания за качество при обработка на рентгенографии при контрастно изследване на отделителна система

Отделителната система се състои от бъбреци, уретери, пикочен мехур и уретра. Всички те подлежат на рентгеново контрастно изследване и влизат в обекта на интерес на една рентгенография на отделителна система – нативна или контрастивна. Изследването се извършва с ВЙКМ, въведена през кръвоносен съд, чрез катетър или пункция. Съществуват различни методи на диагностика, но всеки един от тях трябва да отговаря на по-долу представените критерии.

Критериите за качествен рентгенов образ са:

- На обзорната рентгенография с КМ да бъдат добре изобразени органите на системата;
- В първите минути от изследването да има добър нефрографичен ефект;
- Образът на бъбречните легенчета и чашки да е видим и рязък;
- Да бъде добре изобразен пиелоуретералният сегмент;
- Уретерите да бъдат изобразени в цялата им дължина;
- Област на пикочния мехур да бъде изцяло визуализирана;
- Да има рязък образ на заснетите кости – илиачна кост, гръбначен стълб, ребра и т.н.

Забележка: При извършване на едностранно контрастно изследване на ОС критериите за качествен рентгенов образ са същите. Пациентът е позициониран асиметрично, така че органите на интересуващата ни страна да бъдат проектирани в средата на филма.

IV. Практически задачи за самостоятелна работа.

1. Какъв контраст се използва за изследване на отделителна система?

.....

.....

.....

.....

2. Опишете грешките, които може да допусне рентгеновият лаборант при извършване на рентгенография на жлъчен мехур:

.....

.....

.....

.....